

ANEXO III:

PAUTAS PARA A REALIZACIÓN E PRESENTACIÓN DUN TRABALLO

COMO REALIZAR UN TRABALLO DE INVESTIGACIÓN?

A realización de pequenos traballos de investigación pode ser unha das tarefas coas que se atopa un alumno/a ao longo da súa actividade académica.

Esta pode resultar unha actividade interesante e moi útil para:

- Coñecer e profundizar sobre determinados temas.
- Aprender unha metodoloxía para levar cabo unha investigación.
- Traballar a comprensión lectora, a capacidade de síntese; a detección de ideas importantes, secundarias ou prescindibles; o posible contraste de ideas contraditorias; exercer o espírito crítico etc.
- Traballar a expresión escrita: a ordenación e xerarquización de ideas, a argumentación, a precisión léxica, a corrección ortográfica.
- Familiarizarse coa forma de presentar un traballo: partes das que debe constar, aspectos formais (marxes, interlineado, numeración), como citar, como elaborar un índice bibliográfico.

1. PLAN DE TRABALLO

1-1 Elixir un bo tema (cando se trata de escolla libre)

- Buscar un tema que nos interese, que sexa importante e orixinal: abrir un xornal e anotar varios temas, facer o mesmo cun libro ou enciclopedia, pedir suxestións...
- Dos posibles temas seleccionados facerse preguntas: sei algo?, podo formular preguntas previas? é fácil atopar información? pode resultar interesante?
- Seleccionar un tema abarcable en canto a dimensións e nivel de dificultade.
- Limitar o tema: que? como? cando? onde? por que?

1-2 Elaborar un esquema

- Ter en conta a información do profesor/a.
- Formularse preguntas sobre o tema.

- Consultar bibliografía básica (diccionarios enciclopédicos, diccionarios temáticos, libros de información xeral que traten sobre o tema, estudos concretos sobre el). É conveniente ir do xeral ao particular.
- Seleccionar ideas xerais.
- Anotar as ideas que nos podan parecer interesantes.
- Elaborar esquemas e diagramas: facer un índice provisional e unha división en capítulos.

1-3 Seleccionar as fontes

- ONDE ATOPAR INFORMACIÓN?: da observación, entrevistas, experimentos, documentos orixinais, vídeos, libros, periódicos, revistas, Internet...
- COMO VALORAR A INFORMACIÓN?: se contén algo útil, está actualizada, é comprensible, ten unha extensión axeitada, o autor ou a fonte é fiable. En Internet haberá que comprobar que a información resulte relevante, quen é o autor ou autores, se ten enlaces a outras páxinas e se están ben seleccionados; comprobar se o documento está actualizado; fixarse no pé da páxina por se aparecen datos relativos ao responsable dela. Valorar o punto de vista co que se presenta a información (equilibrado ou tendencioso)
- COMO ATOPAR INFORMACIÓN NAS FONTES?:
  - Libros:** explorar a contracuberta, sumario, introdución, conclusión, índice (xeral, temático, onomástico, de autores, de obras...). Realizar lecturas rápidas, en varrido, utilizando a axuda que proporcionar marcadores como as palabras en negriña, cursiva, subliñados, esquemas...
  - Documentos periodísticos:** explorar os titulares, entradiñas, recadros, frases entrecomilladas, fotos e pés de fotos...
- ¿COMO ATOPAR AS FONTES?
  - Na biblioteca:** introducir no OPAC os chamados descritores, palabras clave que serven para identificar as fontes que tratan desa materia.
  - En Internet:** empregar os buscadores introducindo palabras clave.
- SELECCIÓN DE DATOS E IDEAS: anotar os documentos nos que se obtén resposta ás propias preguntas, elaborar fichas que conteñan a seguinte información: autor,

título, editorial, lugar e data, data do xormal e páxina, número da revista, capítulo e páxina, URL, data da última consulta da páxina Web.

2. REDACCIÓN

- Elaborar un borrador onde se organicen as ideas cunha orde lóxica, de forma progresiva e sen repeticións.
- Redactar primeiro os parágrafos onde aparezan as ideas fundamentais. Ao final ordenaranse e completaranse.

Cada idea nova aparecerá nun parágrafo diferente. Hai que procurar utilizar oracións curtas, empregar ben os conectores e marcadores textuais e evitar o abuso de puntos suspensivos e exclamacións.

- Os capítulos deberán ter extensión similar. É importante elixir títulos e subtítulos representativos e atractivos.
- Hai que decidir a ubicación da información gráfica (esquemas, imaxes, ilustracións) e acompañala de epígrafes.
- Reler todo para comprobar que non quedou esquecida ningunha idea fundamental.
- Elaborar a redacción definitiva, a introdución, a conclusión final, a bibliografía e o sumario que poderá ir ao principio ou ao final e no que figurarán tódolos títulos e subtítulos.
- Revisar a ortografía e a puntuación. Lembrar que hai que poñer en cursiva as expresións estranxeiras de uso non común, os nomes científicos, os termos técnicos, títulos de libros, películas, diarios poemas e cadros.
- Deseñar a portada.

3. ELABORAR UN ÍNDICE BIBLIOGRÁFICO

O índice bibliográfico é a listaxe de todos os documentos citados e consultados que contribuíron a aportar ideas, hipóteses e conclusións.

- ❖ **Os libros** incluídos neste listado deben citarse da seguinte forma: APELIDOS DO AUTOR, Inicial/es do nome. *Título*. Lugar de publicación: Editor, ano de publicación.

- ❖ **Os artigos de enciclopedia.** Título do artigo. *Título da enciclopedia*, Lugar de publicación: Editor, ano da publicación, volume da enciclopedia, nº da primeira páxina do artigo - nº da derradeira páxina.
- ❖ **Os artigos de revista:** APELIDOS DO AUTOR, Inicial/es do nome. Título do artigo. *Título da revista*, ano de publicación, nº da revista, nº da primeira páxina do artigo - nº da derradeira páxina.
- ❖ **Páxina Web:** enderezo e data de consulta.

4. COMO CITAR

As citas son a transcripción, literal ou non, de palabras e frases doutro autor que insertamos no noso traballo para corroborar unha idea, contrastala, comentala ou ampliála.

- ✓ En cada cita deben figurar claramente recoñecibles o autor e a fonte. A cita identifícase cun número que remite ao pé de páxina ou ó final do capítulo.
- ✓ As citas han de ser exactas e aparecer entrecomilladas.
- ✓ É posible parafrasear, pero citando sempre ao autor.
- ✓ Dentro dunha cita, toda observación persoal debe aparecer entre corchetes.
- ✓ Cando omitamos partes dun texto citado deberemos empregar [...]

5. ABREVIATURAS QUE DEBEMOS COÑECER PARA CITAR OU INTERPRETAR AS CITAS NA BIBLIOGRAFÍA CONSULTADA

Vid. Cfr.- “ver” “comparar” seguido da fonte á que se remite

Ibid.- Refírese á cita inmediatamente anterior. Indicando que se trata do mesmo autor e da mesma obra. Hai que indicar a páxina.

Op. Cit.- “obra citada” . Emprégase para aludir a unha obra ou cita anterior sempre que non sexa inmediatamente anterior. Antes desta locución aparece o nome do autor e despois dela a páxina do libro.

Vid. Supra. –“ver arriba”. Remite a algo que xa se mencionou ou explicou con anterioridade Hai que indicar a páxina na que aparecía.